

LATINITAS HUNGARICA

ELŐADÁS-SOROZAT A MAGYARORSZÁGI LATINSÁGRÓL

a PPKE BTK Klasszika Filológia Tanszéke és

a BTK Moravcsik Gyula Intézet szervezésében

PPKE BTK, Danubianum, Budapest, Bertalan Lajos utca 2.

317-es terem

2023. április 19. 18.00

Nemes Gábor

Középkori pápai oklevelek Magyarországon

A Kárpát-medence levéltáraiban 1064 kézíratos példány – köztük 344 eredeti – 672 oklevélszöveget őrzött meg. Ha összevetjük ezt a számot a Vatikáni Levéltárban fennmaradt magyar vonatkozású pápai kiadványokkal, akkor azt mondhatjuk, hogy a középkori magyar királyságba küldött pápai okleveleknek legfeljebb 2-3%-a őrződhetett meg korunkra.

A fennmaradt pápai kiadványok tematikájuk alapján a következők szerint csoportosíthatók. Nagy részük perek vagy kiváltságok ügyében kelt, míg a diplomáciai, a kinevezési és a confessionale típusú ügyekben kiadott oklevelek száma elenyészően kevés. A pápai bullák sorsának vizsgálatában segítséget jelentenek a régészeti feltárások során előkerült ólombullák is.

Angliában, valamint Németország, Ausztria területén több bullát is találtak sajátos városi környezetben: latrinákban és hulladékgyűjtőkben. A kutatás kizárta, hogy ezek a protestáns reformáció idején antiklerikális jellegű cselekmények során kerültek volna oda, egyértelműen még a középkor folyamán dobták ki őket ezekre az „illetlen” helyekre. Céljuk minden bizonnyal a megsemmisítés, a másodlagos felhasználás megakadályozása lehetett. Nagy számban kerültek elő sírokban is pápai bullák szerte Európában. Magyarországon talán a leghíresebb Janus Pannonius pécsi sírja, de találtak Egerben, Veszprémben, Abasáron és Rudinán is.

Minden érdeklődőt hívunk és várunk!